

denne Sag har *faaet Liv*, at dette ikke ligger inde-sluttet og dulgt hos et eller andet fremsynet Individ, men at Sagen har vist sig saa overvældende betydningsfuld og vigtig for mange, at den har tvunget sine Tilhængere til med sig at sammenkalde ligetænkende for at raadslaa om deres Gennemførelse. For alle sande og vaagne Venner af Kvindesagen, har disse sidste Møder været en Kilde til stor Glæde, da de har vist, at Kvinderne selv engang er blevet vaagne og har indset Betydningen af Sammenslutning og planmæssigt Arbejde for dette deres Livsspørgsmaal.

At Amerika skulde gaa i Spidsen er klart. — Nuvel, vi maa ikke ringeagte det Møde, som holdtes her i Paris for ti Aar siden og som medførte flere velsignelsesrige Resultater. — Da vi har været saa lykkelig at kunne overvære Møderne i alle de forskellige Lande, har det været af stor Interesse at drage Paraleller mellem den Udvikling, til hvilken Kvindesagen er kommet i disse Lande, saa vidt denne har afspejlet sig i Møderne. Og med disse som Maalestok maa vi bekende, at Amerikas Kvinder gaa i Spidsen for alle andre Landes, saavel i klar Opfattelse af Maalet, som i ubøjelig Energi i Arbejdet for samme, samt Uforfærdethed, Hengivenhed og en fremgangsrig Maade for at realisere Sagen.

Mødet, saavel i Danmark som her i Paris, har ikke paa nogen Maade kunnet jevnføres med det i Washington. Men saa har man jo ogsaa i Amerika noget mere af den vældige Løftkraft, som gør alt muligt i Verden, d. v. s. man har Penge og mange Penge. Med dem gør man Reklame, og Reklamen er vor Tids anden Løftkraft. For det danske og det franske Møde var der gjort saa godt som ingen Reklame, men saa kan man ogsaa være sikker paa, at al den Deltagelse, som kom disse to Landes Møder tildel, var foranlediget af virkelig og sand Deltagelse.

Af stor Interesse har det ogsaa været at iagttage den Stilling, de respektive Regeringer har iagttaget ligeoverfor Møderne. I Washington hædredes Mødets Medlemmer som bekendt med en almindelig Indbydelse til Præsidenten, og hvad mere var, Mødets Bestyrelse tilsagdes til det særskilte Udvalg af Senatorer, som havde taget Kvindesagens Krav under særlig Overvejelse. For det høje Raad i Kapitolum havde Bestyrelsen den Ære at fremstille de Ønsker, som den ansaa nødvendige for Sagens fulde fremme. Kort sagt, der vistes Kvindemødet samme Opmærksomhed som tilkommer andre af Samtidens store Spørgsmaal, som har foranlediget Kongresser. — I Danmark var der Dødsstillehed fra Regeringens Side; Mødet var jo heller ikke internationalt der. Her i Frankrig kan man sige, at det ligger midt imellem. Rigtignok er det selve Udstillingens Bestyrelse, som staar i Spidsen for dette sidste Møde; rigtignok har vi været paa Soiré hos »la prefecture de la Seine« og har faaet Lov til at bevæge os i Louvres Pragtgemak, faaet Lov til med gyldne Teskeer at røre om i Kaffen i ægte Sèvres Porcelain, samt er indbudt til stor Modtagelse hos Ministeren for de offentlige Arbejder i hans Palads. Men alt det kun paa *et* Vilkaar: at man ikke taler om Kvindens Deltagelse i det offentlige Liv. Hverken kommunal eller politisk Stemmeret

maa komme under Diskussion ved dette Møde, og ved Banketten for os i Louvre udtaltes ganske aabent af et af de højere Regeringsmedlemmer — jeg kunde ikke faa at vide hvad den Herre hed — at Regeringen vilde gøre alt for at forbedre Kvindens Stilling, samt hjælpe hende til den Plads, der tilkommer hende i Samfundet, men betonedes tillige udtrykkeligt, at der gaves *Grænser, bestemte Grænser*, som hun aldrig maatte overtræde. — Paa samme Maade udtalte sig en anden Højhed, som syntes at være en af vore Værter. Bifaldet til disse Taler var ikke meget højlydt, maaske fordi en stor Del af Tilhørerinderne figurlig talt »knyttede Næverne i Buxelommerne«, (et trivielt, men godt Udtryk). — Et særdeles festlig Præg frembød derfor en Del Ansigter, da strax derefter et af Mødets Medlemmer stod frem, et Parlamentsmedlem fra England, en lang, stiv Albionssøn med graasprængt Kindskaag, og gav den Forsikring: at der i det engelske Parlament fandtes en stor Del Tilhængere af Kvindens politiske Stemmeret, som *han* for sin Del ansaa for at være Hjørnestenen for hendes Stilling, idet han udviklede Aarsagen hvorfor, paa en kort, klar og træffende Maade. — Bifaldet efter denne Tale sagde tydeligt: »Vi vil, men vover ikke«, thi man kunde naturligvis ikke aabenlyst trodse sine Værter.

Regeringens Stilling i Forhold til Kvindesagen her er altsaa, at den tilstaar, at der findes adskillig brøst at bøde paa, men tillægger den: »Hertil skal du gaa og ikke videre«. Paa Grund heraf er der noget komisk ved de udenlandske delegeredes Rapporter. En stor Del af dem har den kommunale og politiske Valgret, og Arbejdet for denne som Centrum i sine Meddelelser. Nu maa de smukt stryge ud alt det, som angaar denne Sag og holde sig til mindre farlige Sager, saa som Velgørenhed, Opdragelse m. m.

Det Møde, som holdtes her den 25. Juni, vilde ikke gaa sammen med dette, netop af den Grund, at Kvindespørgsmaalets vigtigste Punkter ikke maatte berøres. Men saa fik de heller ikke Regeringens almægtige Beskyttelse. Det løb imidlertid af med Glans under dets snildrige Præsident *Maria Deraisme* og *Leon Richer*. — I Frankrig findes adskillige Kvindeforeninger og flere Kvindetidsskrifter, blandt hvilke »La Citoyenne« er et aldeles udmærket vel redigeret Blad: Klartsynet, uforsagt, slagfærdigt, vaagent og værdigt holdt. — — — — —

Haabløst.

Faa har for meget, mange for lidt. Det gælder om det Arbejde, som udføres for at opnaa bedre Samfundsvilkaar for Kvinden; og vil danske Kvinder vedblivende saaledes lade de enkelte slide sig op og selv ligge paa den lade Side, saa fortjene de heller ikke at blive fri Kvinder i det sociale Liv, fri Kvinder i Kommune og Stat.

Hvad tager den fangen denne vanartede Kvinde-slægt, som ikke bryder sig om sin egen Frelse, ikke bryder sig om at faa alle de Baand løsne, som